

TB infekcijas ārstēšana

Kas ir TB?

Tuberkuloze (TB) ir nopietna slimība, ko izraisa pa gaisu izplatītas baktērijas. Ikviens var saslimt.

Ja ieelpo TB baktērijas, var notikt viens no trim:

- Jūsu organisms iznīcina baktērijas, pirms tās var nodarīt kaitējumu.
- TB baktērijas jūs saslimdina – to sauc par TB slimību (aktīvu TB).
- TB baktērijas paliek jūsu organismā, neradot kaitējumu – to sauc par TB infekciju (latentu TB).

Par TB slimību

Kad cilvēki runā par TB, viņi parasti domā "TB slimību", ko var dzirdēt arī saucam par "aktīvu TB". Ja jums ir TB slimība, baktērijas jūs saslimdina, un jūs varat nodot TB citiem cilvēkiem. TB slimība var būt ļoti kaitīga jūsu veselībai, taču to var izārstēt ar zāļu kursu.

Par TB infekciju

Ja jums ir TB infekcija, ko var dzirdēt arī saucam par "latentu TB", TB baktērijas klusi dzīvo jūsu organismā. Jūs neesat slims un nevarat nodot TB citiem. Tomēr baktērijas nākotnē var kļūt aktīvas, padarot jūs slimu ar TB slimību.

Jūs joprojām varat iegūt TB infekciju vai saslimt ar TB slimību pat tad, ja esat saņēmis BCG vakcīnu.

Labā ziņa ir tā, ka **TB infekciju var ārstēt**, lai novērstu šādu attīstību.

Kā es varu zināt, ka man ir TB infekcija?

Ja jums ir TB infekcija, jums nebūs simptomu. Vienīgais veids, kā uzzināt, vai jums ir TB infekcija, ir veikt asins analīzi vai ādas testu. Ja jums ir TB infekcija, jums tiks piedāvāts zāļu kurss, kas iznīcinās baktērijas, pirms tās var nodarīt kaitējumu.

Vai man attīstīsies TB slimība?

Līdz pat vienam no desmit cilvēkiem ar TB infekciju nākotnē attīstīsies TB slimība.

Nav iespējams zināt, vai jūs būsit viens no viņiem. Iespējams saslimt ar TB slimību pat daudzus gadus pēc tam, kad esat ieelpojis TB baktērijas. Tāpēc ir ieteicams būt drošam un ārstēt TB infekciju, kamēr esat vesels un pirms baktērijas var nodarīt kaitējumu.

Kāda ārstēšana nepieciešama TB infekcijai?

TB infekciju ārstē ar antibiotiku kursu. Jums var nozīmēt rifampicīnu un izoniazīdu uz trim mēnešiem (parasti kopā vienā tabletē ar nosaukumu Rifinah), vai tikai izoniazīdu sešus mēnešus, vai tikai rifampicīnu četrus mēnešus.

Jūsu ārsts vai TB speciālistu medmāsa izskaidros ārstēšanu un atbildēs uz visiem jautājumiem. Noteikti pastāstiet viņiem par visām zālēm, ko pašlaik lietojat, tostarp par kontracepcijas tabletēm, jo tās var darboties mazāk efektīvi TB ārstēšanas laikā.

Ko man vajadzētu zināt par TB infekcijas ārstēšanu?

Lietojiet zāles regulāri un pabeidziet pilnu kursu. Vislabākā iespēja, ka šī ārstēšana darbosies, ir lietot visas zāles, kā noteikts.

Ja izlaižat devu, lietojiet to, tiklīdz atceraties. Tomēr, ja jau gandrīz pienācis laiks nākamajai devai, izlaidiet aizmirsto devu. Nekad nelietojiet dubultu devu.

Profilakse ir labāka nekā ārstēšana

Padomi TB ārstēšanai

- Lietojiet tabletes vienā un tajā pašā laikā katru dienu.
- Vienmēr glabājiet tabletes vienā un tajā pašā vietā.
- Izmantojiet nedēļas tablešu organizētāju (dozēšanas kastīti) – jautājiet farmaceitam sīkāku informāciju.
- Uzstādiet modinātāju, lai atgādinātu par tablešu lietošanu.
- Lūdziet ģimenes locekli vai draugu atgādināt jums katru dienu par tablešu lietošanu.
- Centieties lietot TB zāles vismaz vienu stundu pirms ēšanas vai divas stundas pēc ēšanas.
- Varat ēst jebko, bet izvairieties no alkohola lietošanas.

Vai pēc ārstēšanas pabeigšanas es būšu brīvs no tuberkulozes uz visiem laikiem?

Ja pabeigsiet ārstēšanu, kā noteikts, jūsu TB slimības attīstības risks ir daudz mazāks. Vienmēr pastāv iespēja, ka nākotnē jūs atkal varat ieelpot TB baktērijas. Lielākajai daļai cilvēku šī iespēja ir zema, taču ir noderīgi zināt visbiežāk sastopamos TB slimības simptomus un apmeklēt ģimenes ārstu, ja jums ir kāds no tiem:

- klepus, kas ilgst trīs nedēļas vai ilgāk
- drudzis (paaugstināta temperatūra)
- nakts svīšana
- svara zudums
- apetītes trūkums
- nogurums

Ārstēšanas blakusparādības

Tāpat kā visām zālēm, arī šai ārstēšanai var būt blakusparādības. Lielākoties tās ir vieglas un ar laiku izzūd, taču, ja tās rada diskomfortu, konsultējieties ar TB medmāsu vai farmaceitu – bieži vien ir pieejama palīdzība.

Dažkārt blakusparādības var būt nopietnākas. Lai gan reti, zāles var izraisīt dzelti, kas izraisa ādas vai acu dzeltēšanu, vai ietekmēt redzi. Ja pamanāt kādas no šīm izmaiņām, nekavējoties pārtrauciet TB tablešu lietošanu un sazinieties ar ārstu vai māsu, lai viņi varētu palīdzēt jums tās pārvaldīt.

Blakusparādības var atšķirties atkarībā no medikamentiem, ko saņemat. Biežas blakusparādības ir šādas:

Biežāk sastopamās blakusparādības:	Rifampicīns	Izoniazīds	Rifinah
Nelabums (slikta dūša), vemšana un caureja	✓	✓	✓
Gripai līdzīgi simptomi, piemēram, drebuļi, drudzis, reibonis un locītavu sāpes	✓		✓
Izsitumi un nieze	✓	✓	✓
Tirpšana vai nejutīgums		✓	✓
Oranža asaru, siekalu, urīna un citu ķermeņa šķidrumu iekrāsošanās – tas nav kaitīgi, bet var iekrāsot kontaktlēcas	✓		✓
Menstruāciju traucējumi	✓		✓
Samazināta hormonālo kontraceptīvu (tabletes, implantī vai citi) efektivitāte ¹	✓		✓

Informācija un atbalsts

Informācijas dienests: ja jums ir kādi jautājumi vai bažas par TB, rakstiet uz contact@tbalert.org vai zvaniet pa tālruni **0330 102 2403**. Šis numurs ir ar zemu maksu vai bezmaksas zvans no mobilā tālruņa, atkarībā no jūsu līguma.

Atbalsts no līdzcilvēkiem: runājiet tiešsaistē ar citiem, kuri ir pārdzīvojuši TB, vietnē: healthunlocked.com/tb-alert vai rakstiet uz contact@tbalert.org lai vienotos par tiešu atbalstu.